

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T

Datum: 1. oktobar 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 1. oktobra 2009.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO USMENOM ZAHTEVU TUŽIOCA ZA UVRŠTAVANJE U SPIS
DOKUMENATA PONUĐENIH PUTEV SVEDOKA PHILIPA COOA**

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz

Branioци optuženog:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

1. Ovo Pretresno veće (u daljem tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po usmenom Zahtevu tužilaštva (u daljem tekstu: Zahtev) za uvrštavanje u spis svedočenja ponuđenog putem svedoka Philipa Coa (u daljem tekstu: svedok, odnosno g. Coa), koji je Tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo 27. i 28. avgusta 2009. godine i u kome traži da se u spis uvrsti 105 dokumenata. Dana 14. septembra 2009. godine, odbrana je podnela "Zahtev Vlastimira Đorđevića za prekoračenje dozvoljenog broja reči i Pismene argumente u vezi sa dokumentima ponuđenim za uvrštavanje u spis putem g. Philipa Coa" (u daljem tekstu: Odgovor). Dana 28. septembra 2009. godine, tužilaštvo je dostavilo "Odgovor tužilaštva na Pismene argumente Vlastimira Đorđevića u vezi sa dokumentima ponuđenim za uvrštavanje u spis putem g. Philipa Coa i Zahtev za prekoračenje dozvoljenog broja reči" (u daljem tekstu: Replika). Dana 30. septembra 2009. godine, tužilaštvo je dostavilo "*Corrigendum* Odgovora tužilaštva na Pismene argumente Vlastimira Đorđevića u vezi sa dokumentima ponuđenim za uvrštavanje u spis putem g. Philipa Coa i Zahtev za prekoračenje dozvoljenog broja reči" (u daljem tekstu: *Corrigendum*).

I. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Na raspravama održanim 27. i 28. avgusta 2009. godine, tužilaštvo je izjavilo da želi da ponudi veliki broj dokumenata koje je svedok Philip Coa koristio da bi sačinio izveštaj veštaka i koji su navedeni u izveštaju o izvorima, a oba izveštaja su uvrštena u spis na suđenju u predmetu *Milutinović i drugi*.¹ Pored toga, tužilaštvo je želelo da ponudi 13 dokumenata koji se sastoje od Zapisnika sa sednice Kolegijuma Generalštaba Vojske Jugoslavije (u daljem tekstu: Zapisnik sa sednice Kolegijuma).² Veće je odlučilo da, s obzirom na veliki broj dokumenata i kratak period koji odbrana ima na raspolaganju da pregleda Zapisnik sa sednice Kolegijuma, dozvoli odbrani da eventualni prigovor na uvrštavanje u spis ovih dokumenata uloži pismeno u roku od dve nedelje od dana kada

¹ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, Transkript (u daljem tekstu: T.) 8520, 8542, 8544; Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8569. Izveštaj o izvorima uvršten je u spis kao dokazni predmet u ovom predmetu: dokazni predmet P1287.

² Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8571.

tužilaštvo dostavi revidirani spisak dokumenata za koje traži da budu uvršteni u spis.³ Tužilaštvo je revidirani spisak dokumenata koje predlaže dostavilo elektronskom poštom 1. septembra 2009. godine.

3. Odbrana je zatim dostavila Odgovor, u kome je uložila prigovor na uvrštavanje u spis 53 dokumenta koji se nalaze na revidiranom spisku, sa obrazloženjem da nisu autentični i da g. Coe ne može da garantuje njihovu pouzdanost.⁴ Tužilaštvo je repliciralo podneskom u kome je iz svog Zahteva za uvrštavanje u spis povuklo 27 dokumenata,⁵ i zatražilo da mu Veće dozvoli da dostavi preostale dokumente, kao i da podnese argumente koji prekoračuju dozvoljeni broj reči.⁶ Posle toga, dostavljen je *Corrigendum*, u kome je na spisak dokumenata koji se povlače iz Zahteva za uvrštavanje u spis dodat još jedan dokument i ispravljena greška u jednom paragrafu Replike.⁷

II. MERODAVNO PRAVO

4. Na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, veće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrednost. Po pravilu, dokument predložen za uvrštavanje u spis mora da bude dovoljno pouzdan⁸ i relevantan⁹ za pitanja u datom predmetu da bi imao dokaznu vrednost. Strana u postupku koja predlaže da se dokument uvrsti u spis ima obavezu da dokaže relevantnost i pouzdanost dokumenta da bi

³ Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8549; Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8520, 8572-8573, 8527-8628.

⁴ Odgovor, par. 9, 11.

⁵ Replika, par. 33.

⁶ Replika, par. 34.

⁷ *Corrigendum*, par. 3 i 2.

⁸ Žalbeno veće objasnilo je da "dokazni predmet može biti toliko manjkav u odnosu na pokazatelje pouzdanosti da nema 'dokazne vrijednosti' te je zbog toga neprihvatljiv", *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-AR73.5, "Odluka po žalbi u vezi s izjavom preminulog svedoka", 21. jul 2000. godine. V. takođe *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokumentarnih dokaza", 10. oktobar 2006. godine, par. 10 (gde se citira *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, "Odluka po Odgovoru u vezi sa dokazima iz druge ruke", 5. avgust 1996. godine, par. 15); *Tužilac protiv Mileta Mrkšića i drugih*, predmet br. IT-95-13/1-T, "Odluka po Zahtevu Mileta Mrkšića za uvrštavanje dokumenata u spis", 21. novembar 2006. godine; *Tužilac protiv Ljubeta Boškskog i Johana Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, "Odluka po Odgovoru Boškskog za izmenu spiska na osnovu pravila 65ter i prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka", 20. mart 2008. godine (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Boškoski* od 20. marta 2008. godine), par. 4.

⁹ Odluka u predmetu *Boškoski* od 20. marta 2008. godine, par. 4; vidi *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, "Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C)", 7. jun 2002. godine, par. 35.

opravdala njegovo uvrštavanje u spis.¹⁰ Veće može izuzeti dokaz na osnovu pravila 89(D) Pravilnika ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno nadmašuje njegovu dokaznu vrednost.

5. Poželjno je da se dokumenti radi uvrštavanja u spis predoče preko svedoka koji mogu da iznesu komentare o njima.¹¹ Strani u postupku nije zabranjeno da traži da se u spis uvrsti neki dokument iako on nije predočen svedoku koji je upućen u taj dokument (ili njegov sadržaj) u vreme kad je taj svedok svedočio u sudnici. Međutim, propust da se dokument predoči takvom svedoku relevantan je za donošenje diskrecione odluke veća o uvrštavanju tog dokumenta.¹² Pored toga, ukoliko dokument bude uvršten, vrednost tog dokumenta kao dokaza verovatno će biti ograničena usled tog propusta.¹³

6. Žalbeno veće je mišljenja da sažeci i izveštaji strana koje nisu strane u postupku (ovo se ne odnosi na pismene izjave potencijalnih svedoka koji svedoče o činjenicama za svrhu sudskog postupka) mogu biti uvršteni u spis na osnovu pravila 89(C).¹⁴ Međutim, pošto je priroda ovih dokumenata takva da oni predstavljaju dokaze iz druge ruke, oni moraju sadržati dovoljno pokazatelja pouzdanosti da bi bili prihvatljivi.¹⁵

¹⁰ *Tužilac protiv Ljubeta Boškoscog i Johana Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, "Odluka po Zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka sa poverljivim dodacima od A do E", 14. maj 2007. godine, par. 14; *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, "Nalog o smernicama za uvrštavanje i izvođenje dokaza i postupanju pravnih zastupnika u sudnici", 29. oktobar 2008. godine, par. 23.

¹¹ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, "Odluka po Zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta bez posredstva svedoka", 28. april 2009. godine, par. 5.

¹² *Ibid.*

¹³ *Tužilac protiv Ljubeta Boškoscog i Johana Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, "Odluka po Drugom zahtevu Tarčulovskog za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta bez posredstva svedoka sa Dodatkom A", 7. april 2008. godine, par. 5.

¹⁴ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.2, "Odluka o prihvatljivosti dokaznog materijala jednog istražitelja optužbe", 30. septembar 2002. godine (u daljem tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Milošević*), par. 18(3). V. takođe *ibid.* par. 23; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka o dokazima ponuđenim preko Sandre Mitchell i Fredericka Abrahamsa", 1. septembar 2006. godine, par. 16 i 19.

¹⁵ Odluka po žalbi u predmetu *Milošević*, par. 14, 18(2), 21-23. V. takođe *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-AR73.5, "Odluka po žalbi u vezi s izjavom preminulog svedoka", 21. jul 2000. godine, par. 24.

III. DISKUSIJA

1. Preliminarna pitanja

7. Veće se uverilo da je, s obzirom na veliki broj dokumenata za koje tužilaštvo traži da se uvrste u spis, duži Odgovor opravdan, te će dati dozvolu za prekoračenje propisanog broja reči.

8. Veće primećuje da je tužilaštvo dostavilo Repliku na Odgovor odbrane premda dozvola za to nije data, a i rok za dostavljanje Replike je prekoračen.¹⁶ Ta Replika značajna je za ovu Odluku utoliko što je tužilaštvo izrazilo nameru da povuče 27 dokumenata čije je prihvatanje tražilo, a reč je o sledećim dokumentima označenim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00986, 01022, 01082, 01213, 01215, 01222, 01225, 01243, 01245, 01287, 01350, 01358, 01361, 01377, 01382, 01553, 01570, 01587, 01589, 01590, 01609, 01610, 01728, 01898, 02018, 02621 i 02687.¹⁷ U *Corrigendumu* Replike, tužilaštvo je istaklo da želi da povuče i dokument označen brojem 01368 na osnovu pravila 65ter.¹⁸ Stoga se ova Odluka neće baviti tim dokumentima.

2. Dokumenti na koje nije uložen prigovor

9. Odbrana nema prigovor na prihvatanje sledećih dokumenata zbog toga što se, uopšteno govoreći, smatra da su oni pouzdani i autentični pošto su dobijeni putem Zahteva za pomoć (u daljem tekstu: ZZP): dokumenti na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 01000, 01192, 01318, 01574, 01575, 01576, 01577, 01878, 01899, 01905, 01922, 01924, 01925, 01937, 01938, 01945, 01950, 01951, 01957, 01970, 01972, 01973, 01974, 01977, 02006, 02007, 02008, 02012, 02016, 02017, 02022, 02035, 02618, 02620.¹⁹

10. Odbrana nema prigovor ni u vezi sa 13 dokumenata koji se sastoje od Zapisnika sa sednice Kolegijuma i koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 00928, 00929, 00930, 00931, 00932, 00933, 00934, 00936, 00937, 00938, 00939, 00940 i

¹⁶ Pravilo 126bis Pravilnika o postupku i dokazima.

¹⁷ Replika, par. 33.

¹⁸ *Corrigendum*, par. 3.

¹⁹ Odgovor, par. 9.

00941, pošto se o njima razgovaralo u sudnici i pošto je g. Coe rekao da su dobijeni putem jednog ZZP.²⁰

11. Odbrana se ne protivi ni prihvatanju dokumenata koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 01508, 01981, 01994, 01995 i 02009.

12. Veće se uverilo da gorenavedeni dokumenti sadrže dovoljno pokazatelja pouzdanosti i relevantnosti da bi bili prihvatljivi, te će dati dozvolu za prihvatanje ovih dokumenata.

3. Dokumenti označeni brojevima 01426, 01446, 01613 i 01615 na osnovu pravila 65ter dobijeni od generala Pavkovića posredstvom predsednika Đinđića

13. Dokumenti označeni brojevima 01426, 01446, 01613 i 01615 na osnovu pravila 65ter su izveštaj pukovnika Dragana Živanovića iz 125. motorizovane brigade od 8. avgusta 1998. godine o angažovanju jedinica brigade, telegram načelniku Štaba Vrhovne komande koji je potpisao general Pavković, komandant Treće armije, od 30. marta 1999. godine, naređenje za razbijanje DP /diverzantsko-terrorističkih/ snaga u rejonu Dobrodeljana, koje je general Pavković potpisao 27. avgusta 1998. godine, i ratni dnevnik sa Isturenog komandnog mesta (IKM) Treće armije od 4. februara do 18. juna 1999. godine. Sve ove dokumente tužilaštvu je dostavio srpski predsednik Đinđić u ime generala Pavkovića u julu 2002. godine.²¹

14. Odbrana ulaže prigovor na prihvatanje tih dokumenata sa obrazloženjem da je general Pavković mogao biti motivisan da dostavi dokumente kojima je želeo da oslobodi odgovornosti sebe ili one koje je štutio, kao i da činjenica da predaja ovih dokumenata nije bila zatražena izaziva zabrinutost u vezi sa njihovom autentičnošću.²² Takođe se tvrdi da nedostatak informacija o kontinuitetu nadzora nad tim dokumentima pre nego što

²⁰ Odgovor, par. 10.

²¹ Dokazni predmet P1287, str. 6, 7 i 9.

²² Odgovor, par. 17-18.

ih je g. Đinđić predao tužilaštvu utiče na njihovu pouzdanost.²³ Odbrana posebno skreće pažnju na dokument označen brojem 01613 na osnovu pravila 65ter, na kome na vrhu strane piše "Komanda MUP" i "Vojna tajna" i koji je potpisao general Pavković, iako Komanda MUP nije postojala, dokument MUP nije mogao biti klasifikovan kao vojna tajna, a general Pavković, kao general armije, ne bi bio ovlašćen da potpisuje dokumente policije.²⁴

15. Veće primećuje da je i sam g. Coe rekao da je tužilaštvo analiziralo ove dokumente imajući u vidu bojazan u pogledu njihove autentičnosti, a u svetlu sumnjive motivacije generala Pavkovića da ove dokumente dostavi dobrovoljno.²⁵ Gospodin Coe je svedočio o tome da su ti dokumenti pregledani sa posebnom pažnjom da bi se videlo da li ih je neko menjao ili falsifikovao. Ni u jednom dokumentu nije video ništa što bi ukazivalo na bilo kakvu manipulaciju te vrste.²⁶ Jedino što je primetio kao neobično bio je veliki broj naređenja koja su se odnosila na Ženevske konvencije i disciplinska pitanja, jer je smatrao da je neobično to što su bila izdata u tako kratkom periodu. Međutim, on kaže da su isti ovi dokumenti kasnije pronađeni u jednoj misiji pretraživanja arhiva 2006. godine i da ni za jedan dokument nisu došli do zaključka da je sumnjive autentičnosti.²⁷ On je takođe posvedočio da je verodostojnost i autentičnost dokumenata procenjivao tako što ih je poredio sa drugim izvorima i sa onim što su im govorili svedoci, a i tako što je dolazio do originala kad je to bilo moguće.²⁸

16. Veće podseća da g. Coe u ovom predmetu nije pozvan kao svedok veštak, već kao svedok koji svedoči o činjenicama. U tom smislu, odluka Veća nije bila zasnovana na nedostatku stručnosti za vojna pitanja koji je svedok pokazao, već na njegovom bliskom poznavanju teze tužilaštva.²⁹ Gospodin Coe je posvedočio da je sposoban da analizira

²³ Odgovor, par. 17.

²⁴ Odgovor, par. 19.

²⁵ Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8610.

²⁶ *Ibid.*

²⁷ *Ibid.*

²⁸ Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8612.

²⁹ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, "Odluka po obaveštenju odbrane na osnovu pravila 94bis", 5. mart 2009. godine, par. 20 ("Veće smatra da Philip Coe, iako ima sve potrebne kvalifikacije da bi bio svedok veštak, ne treba da svedoči kao veštak zato što je njegova angažovanost na pripremanju teze tužilaštva bila tolika da Veće ne može da se pouzda u nepristrasnost njegovih mišljenja.")

dokumente koji imaju veze s vojskom zahvaljujući iskustvu koje je stekao kao pripadnik obavestajne službe kanadske vojske, kao i na Međunarodnom sudu, u svojstvu vojnog analitičara, tokom kog perioda je proučavao dokumentaciju, strukturu i funkcionisanje Vojske Jugoslavije (u daljem tekstu: VJ) i MUP.³⁰ Veće prima k znanju zabrinutost koju je odbrana izrazila u vezi sa autentičnošću dokumenta označenog brojem 01613 na osnovu pravila 65ter, ali ono u ovoj fazi postupka ne može da isključi njegovu autentičnost.³¹

17. Veće se uverilo da gorenavedeni dokumenti imaju dovoljno pokazatelja autentičnosti i pouzdanosti da budu prihvaćeni i zato će dati odobrenje da se ti dokumenti prihvate.

4. Dokumenti označeni brojevima 01247, 01249, 01250, 01188, 01259, 01268, 01060, 01092, 01093, 01200, 01231, 01578, 01579, 01580, 02623 na osnovu pravila 65ter, pribavljeni prilikom posleratnih misija prikupljanja dokumenata na Kosovu od strane Tužilaštva

18. Dokumenti označeni brojevima 01247, 01249, 01250, 01188, 01259, 01268, 01060, 01092, 01093, 01200, 01231, 01578, 01579, 01580 i 02623 na osnovu pravila 65ter sastoje se od niza dokumenata pribavljenih prilikom misija prikupljanja dokumenata na Kosovu od strane Tužilaštva.

19. Odbrana ulaže prigovor na prihvatanje ovih dokumenata sa obrazloženjem da je u izveštaju o poreklu navedeno malo podataka o tome kako su i gde su tačno ti dokumenti dobijeni.³² Odbrana takođe tvrdi da je moguće da su ti dokumenti izmenjeni, s obzirom na činjenicu da je g. Coe svedočio o tome da mnoge zgrade na Kosovu iz kojih su

³⁰ Raprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8612.

³¹ Kao što je Veće primetilo u sudnici, iako je g. Coe prihvaćen kao svedok koji svedoči o činjenicama, "to ne isključuje mogućnost da on poseduje znanje i stručnost na kojima se može temeljiti mišljenje koje ćemo dobiti". Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8525. Međutim, Veće je "i te kako svesno pitanja njegove pristrasnosti zbog njegove upoznatosti sa tezom, pa će zato, imajući to u vidu, procenjivati ono što on bude rekao, uključujući i sva eventualna mišljenja koja mu bude dozvoljeno da iznese". Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8526-8527.

³² Odgovor, par. 31.

dokumenti uzimani nisu bile obezbeđene, te je moguće da su treće strane imale pristup tim zgradama.³³ Odbrana takođe tvrdi da su dokumenti VJ i MUP uzeti od Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK), što utiče na pouzdanost tih dokumenata.³⁴

20. Odbrana ukazuje na postojanje jednog broja dokumenata ili grupa dokumenata čija je pouzdanost predmet posebne zabrinutosti. U vezi sa dokumentima označenim brojevima 01247, 01249 i 01250 na osnovu pravila 65ter, odbrana primećuje da je te dokumente dostavila osoba po imenu "Shefqet Beqaj", i da nema podataka o tome ko je ta osoba i kako je došla u posed tih dokumenata. Dokument označen brojem 01188 na osnovu pravila 65ter zaplenjen je "u štabu Oslobođilačke vojske Kosova u mestu Babaloć, Dečane", što, kako tvrdi odbrana, negativno utiče na pouzdanost tog dokumenta.³⁵ Odbrana takođe sumnja u pouzdanost dokumenta označenog brojem 01259 na osnovu pravila 65ter, koji je dobijen od Fredericka Abrahamsa, bivšeg službenika tužilaštva, koji ga je dobio od osobe po imenu "Ylber Hysea". Odbrana tvrdi da, pošto nije jasno kakav je bio kontinuitet nadzora, postoji mogućnost da je taj dokument neautentičan i nepouzdan.³⁶ Odbrana takođe ulaže prigovor na dokument označen brojem 01268 na osnovu pravila 65ter, na osnovu toga što nije jasno kako je taj dokument dobijen i od koga.³⁷ Pored toga, odbrana dovodi u pitanje pouzdanost dokumenata označenih brojevima 01060, 01092, 01093, 01200, 01231, 01578, 01579, 01580 i 02623 na osnovu pravila 65ter, tvrdeći da ne postoji dovoljno podataka o tome kako, gde i kada ih je tužilaštvo prikupilo. Odbrana takođe tvrdi da je autentičnost nekih dokumenata - 01092 i 01093 – izgleda sumnjiva.³⁸

21. Veće primećuje da je g. Coe svedočio o činjenici da neke od zgrada u kojima su bili čuvani dokumenti nisu bile bezbedne, pošto su bile bombardovane ili na druge načine u nekoj meri izložene destrukciji, te su pristup njima mogle imati imati treće strane.³⁹ Ipak, Veće ne smatra da takva situacija nužno podrazumeva da nijedan dokument uzet iz

³³ Odgovor, par. 32.

³⁴ *Ibid.*

³⁵ *Ibid.*

³⁶ *Ibid.*

³⁷ *Ibid.*

³⁸ *Ibid.*

³⁹ Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8604-8605.

takvih zgrada nije pouzdan. Veće zapravo smatra da treba biti oprezan pri utvrđivanju autentičnosti takvih dokumenata. Vojni analitičari tužilaštva, po svemu sudeći, i jesu ispoljili opreznost, kako je posvedočio g. Coe.⁴⁰

22. U vezi sa tri dokumenta koje je tužilaštvu dao "izvesni Shefqet Baqaj" – dokumenti broj 01247, 01249 i 01250 – Veće primećuje da je jedan dokument istog porekla – D100⁴¹ – uvršten u spis na zahtev odbrane, a da pri tom odbrana nije dovela u pitanje njegovu autentičnost.⁴² Pored toga, ne postoji ništa očigledno nepouzdanost ili neautentično u vezi s ovim dokumentima, koji imaju pečat i format kakve obično imaju zvanični dokumenti. U vezi sa dokumentom koji je označen brojem 01188 na osnovu pravila 65ter, sama činjenica da je zaplenjen u štabu Oslobodilačke vojske Kosova u mestu Babaloć, Dečane, ne znači nužno da je njegova autentičnost sumnjiva, posebno kada se uzme u obzir to da njegov format odgovara formatu drugih zvaničnih dokumenata. U pogledu pouzdanosti dokumenta označenog brojem 01259 na osnovu pravila 65ter, Veće ne smatra da je kontinuitet nadzora toliko nejasan da dovodi u sumnju autentičnost dokumenta; tužilaštvo je utvrdilo izvor i vreme kada je taj dokument predat.⁴³ Autentičnost tog dokumenta potvrđuju i zvanični pečati na dokumentu. U vezi sa dokumentom označenim brojem 01268 na osnovu pravila 65ter, Veće primećuje da, suprotno onome što tvrdi odbrana, g. Coe u svom svedočenju nije rekao da je taj dokument dobijen putem ZZP, nego da "je u skladu sa jednim drugim dokumentom koji je [tužilaštvo] dobilo putem ZZP, a to su bila pravila korespondencije i kancelarijske administracije u VJ" i da su ga takođe potkrepili drugi pregledani dokumenti.⁴⁴ U tom smislu, Veće se uverilo da taj dokument ima dovoljno pokazatelja pouzdanosti i autentičnosti da bude prihvaćen.

⁴⁰ Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8603 (gde se svedoči o tome da su dokumenti koji su smatrani važnim provereni upoređivanjem sa arhivama VJ kada je tim arhivama omogućen pristup).

⁴¹ Dokument označen brojem 01251 na osnovu pravila 65ter. Veće primećuje da tužilaštvo pogrešno navodi ovaj dokument kao dokazni predmet P01251 u "Komentarima Tima vojnih analitičara" koji se odnose na dokazni predmet P1287, str. 5.

⁴² Rasprava od 8. maja 2009. godine, T. 4204.

⁴³ Dokazni predmet P1287, str. 5.

⁴⁴ Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8551.

23. Svi dokumenti označeni brojevima 01060, 01092, 01093, 01200, 01231, 01578, 01579, 01580 i 02623 na osnovu pravila 65ter, koji se sastoje od dokumenata MUP i VJ, su prikupljeni za vreme posleratne misije prikupljanja dokumenata na Kosovu od strane Tužilaštva, tokom koje je ono posetilo razne zgrade koje su prethodno koristili VJ, MUP i civilne organizacije, radi sakupljanja dokaza. U vezi sa svim tim dokumentima, u Komentarima Tima vojnih analitičara se kaže da njihovu autentičnost potkrepljuje konzistentnost sa ostalim dokumentima MUP i VJ uvrštenim u spis.⁴⁵ Veće primećuje da su, iako bi možda bilo od pomoći da je tužilaštvo dalo dodatne podatke o lokaciji i izvoru svakog od ovih dokumenata, svi oni *prima facie* relevantni i izgleda da su autentični i pouzdani.

24. U vezi sa dokumentom označenim brojem 01092 na osnovu pravila 65ter, Veće primećuje da taj dokument, obaveštenje od posebne jedinice milicije sa datumom 15. februar 1999. godine, ima otkucan potpis. Međutim, taj dokument sadrži sve pokazatelje autentičnosti i konzistentan je sa drugim dokumentima tog tipa. Dokument označen brojem 01093 na osnovu pravila 65ter, sažeti opis događaja i informacija MUP sa datumom 30. januar 1999. godine, zaista izgleda potpisan rukom i autentičan.

25. Veće se uverilo da gorenavedeni dokumenti imaju dovoljno pokazatelja autentičnosti i pouzdanosti da bi bili prihvaćeni i Veće će, stoga, dati odobrenje da oni budu prihvaćeni.

5. Dokumenti označeni brojevima 01011, 00998, 00717, 01192 i 01736 na osnovu pravila 65ter: ostala dokumentacija

26. Dokument označen brojem 01011 na osnovu pravila 65ter je knjiga sa naslovom *Vojska Jugoslavije i Kosovo i Metohija, 1998-1999: primena pravila međunarodnog prava oružanih sukoba*, koju je priredio Ivan Marković, a objavio Novinsko-izdavački centar Vojska, u Beogradu 2001. godine. Odbrana je uložila prigovor na prihvatanje tog dokumenta putem g. Cooa sa obrazloženjem da neki dokumenti objavljeni u toj knjizi

⁴⁵ Dokazni predmet P1287, str. 2, 3, 4, 8 i 17.

predstavljaju reprodukcije i prevode i da nema načina da se proveri njihova autentičnost.⁴⁶ Odbrana takođe tvrdi da datum objavljivanja te knjige, dve godine posle završetka rata, navodi na sumnju u pogledu toga šta je bio motiv za njeno objavljivanje, pa stoga i u njenu pouzdanost. Odbrana tvrdi da, ako tužilaštvo želi da upotrebi dokumente reprodukovane u knjizi, ono te dokumente treba da traži putem ZZP.⁴⁷ Veće primećuje da je Vojska izdavačka kuća VJ i da je g. Coe posvedočio da je knjiga kupljena u knjižari VJ.⁴⁸ On je takođe u svom svedočenju rekao da je on, iako sva naređenja reprodukovana u knjizi nisu proverena, tokom misija pretraživanja arhiva ili preko dokumenata koji su dobijeni kao odgovor na ZZP, našao izvestan broj dokumenata koji su bili isti kao oni u knjizi, i da on u knjizi nikad nije našao naređenje koje nije bilo u skladu sa drugim naređenjima prikupljenim na druge načine.⁴⁹ Veće se uverilo da je ovaj dokument pouzdan i autentičan u dovoljnoj meri da bude prihvaćen.

27. Dokument označen brojem 00998 na osnovu pravila 65ter nosi naslov "Propisi o primeni pravila međunarodnog ratnog prava u Oružanim snagama SFRJ", koje je objavio Savezni sekretarijat za narodnu odbranu 1988. godine. Odbrana ulaže prigovor na prihvatanje ovog dokumenta iz istih razloga kao što su oni navedeni u vezi sa dokumentom označenim brojem 01011 na osnovu pravila 65ter.⁵⁰ Veće smatra da je prigovor neosnovan. Izgleda da je knjiga zvanična publikacija iz centralne biblioteke Jugoslovenske narodne armije (u daljem tekstu: JNA). Ovaj dokument je takođe citiran u dokumentu označenom brojem 01011 na osnovu pravila 65ter, za koji Veće *prima facie* smatra da je pouzdan.

28. Dokument označen brojem 00717 na osnovu pravila 65ter je pismo generala Perišića predsedniku Miloševiću sa datumom 23. jul 1998. godine, koje je, izgleda, dodatak knjizi naslovljenoj *Vatre i potop* autora Pere Simića i Dejana Lukića. Odbrana ulaže prigovor na prihvatanje tog dokumenta na osnovu toga što g. Coe u sudnici nije mogao da se seti izvora tog dokumenta i što, s obzirom na to da sadržaj knjige nije

⁴⁶ Odgovor, par. 34.

⁴⁷ Odgovor, par. 34.

⁴⁸ Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8547; Rasprava od 28. avgusta 2009. godine, T. 8609.

⁴⁹ Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8548.

⁵⁰ Odgovor, par. 34.

poznat, postoje bojazni u vezi sa njenom pouzdanošću.⁵¹ Veće primećuje da je g. Coe izjavio da ne zna poreklo tog dokumenta zato što je on već bio unet u sistem kada je on pripremao svoj izveštaj i da je on otkrio taj dokument za vreme elektronskih pretraga.⁵² Međutim, on je tokom svog svedočenja takođe izjavio da je taj dokument bio predan u sudnici i u predmetu *Milošević*, i u predmetu *Milutinović i drugi*, i da on, na osnovu toga što je ta suđenja pažljivo pratio, smatra da je sadržaj pisma tačan pošto je procenjen upoređivanjem sa drugim dokumentima koji su nezavisno prikupljeni.⁵³ On je takođe izjavio da u prilog autentičnosti tog dokumenta govore zvanični pečat i format dokumenta.⁵⁴ Veće primećuje da, iako izgleda da nema zvaničnog pečata, zaglavlje pisma zaista izgleda kao zaglavlje načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije, i da je pismo potpisano rukom. S obzirom na te faktore, Veće smatra da je taj dokument autentičan i pouzdan u dovoljnoj meri da bude prihvaćen, premda činjenica da taj dokument potiče iz knjige o kojoj se ne zna mnogo može uticati na značaj koji mu treba pridati.

29. Dokumenti označeni brojevima 01192 i 01736 na osnovu pravila 65ter su sledeći: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Resora državne bezbednosti i Krivični zakon SFRJ. Odbrana ulaže prigovor na njihovo prihvatanje na osnovu toga što Philip Coe nije u mogućnosti da lično potvrdi autentičnost dokumenata. Prema tvrdnji odbrane, g. Coe nije odgovarajući svedok za uvođenje ovih dokumenata i njihova relevantnost nije objašnjena Veću.⁵⁵

30. Veće primećuje da nijedan od ovih dokumenata nije predan dotičnom svedoku u sudnici. Međutim, izgleda da oba dokumenta potiču iz pouzdanih izvora. Dokument označen brojem 01192 na osnovu pravila 65ter dobijen je putem ZZP i izgleda autentičan, pošto ima i zvanični pečat i svojeručni potpis Zorana Sokolovića. Dokument označen brojem 01736 na osnovu pravila 65ter je zvanična publikacija, Krivični zakon SFRJ, koju je za štampu priredio Profesor Vlado Kambovski i koju je objavio NIP

⁵¹ *Ibid.*

⁵² Rasprava od 27. avgusta 2009. godine, T. 8538.

⁵³ *Ibid.*

⁵⁴ *Ibid.*, T. 8539.

⁵⁵ Odgovor, par. 34.

Privredni pregled, Beograd 1990. godine, a izgleda da je ovaj primerak uzet iz biblioteke Prvog opštinskog suda u Sarajevu.

31. Veće se uverilo da su svi gorenavedeni dokumenti relevantni, pouzdani i autentični u dovoljnoj meri da budu prihvaćeni.

IV. DISPOZITIV

32. Iz tih razloga, na osnovu pravila 54 i 89 Pravilnika, Veće

ODOBRAVA prekoračenje broja reči u Odgovoru;

ODLUČUJE kako sledi:

- dokumenti označeni brojevima 00717, 00928, 00929, 00930, 00931, 00932, 00933, 00934, 00936, 00937, 00938, 00939, 00940, 00941, 00998, 01000, 01011, 01060, 01092, 01093, 01188, 01192, 01200, 01231, 01247, 01249, 01250, 01259, 01268, 01318, 01426, 01446, 01508, 01574, 01575, 01576, 01577, 01578, 01579, 01580, 01613, 01615, 01736, 01878, 01899, 01905, 01922, 01924, 01925, 01937, 01938, 01945, 01950, 01951, 01957, 01970, 01972, 01973, 01974, 01977, 01981, 01994, 01995, 02006, 02007, 02008, 02009, 02012, 02016, 02017, 02022, 02035, 02618, 02620 i 02623 na osnovu pravila 65ter biće primljeni i uvršteni u spis;

TRAŽI od Sekretarijata da primljene dokumente označi brojevima dokaznih predmeta i da o tome pismeno obavesti Veće i strane u postupku.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

Dana 1. oktobra 2009. godine
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]